

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2024 m. gruodžio 19 d.
(OR. en)

EUCO 50/24

CO EUR 44
CONCL 6

PRANEŠIMAS

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2024 m. gruodžio 19 d.)
– Išvados

Delegacijoms pridedamos pirmiau nurodytame susitikime priimtos Europos Vadovų Tarybos išvados.

Europos Vadovų Tarybos nariai pažymėjo 50-ąsias pirmojo Europos Vadovų Tarybos susitikimo metines.

Europos Vadovų Taryba pasikeitė nuomonėmis su Ukrainos prezidentu.

2024 m. gruodžio 18 d. ES ir Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimas yra naujas postūmis strateginei Europos Sąjungos ir Vakarų Balkanų partnerystei.

I. UKRAINA

1. Šiandien, praėjus daugiau nei 1 000 dienų nuo Rusijos plataus masto invazijos pradžios, Europos Vadovų Taryba pakartoja ryžtingai smerkianti Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, kuriuo akivaizdžiai pažeidžiama JT Chartija, ir dar kartą patvirtina toliau remianti Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Ji taip pat dar kartą patvirtina tvirtą Europos Sąjungos įsipareigojimą toliau teikti Ukrainai ir jos žmonėms politinę, finansinę, ekonominę, humanitarinę, karinę ir diplomatinę paramą tol, kol reikės, ir tiek intensyviai, kiek reikės. Rusija neturi nugalėti.
2. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina remianti visapusišką, teisingą ir ilgalaikę taiką, grindžiamą JT Chartijos principais ir tarptautine teise, laikantis Ukrainos taikos formulės pagrindinių principų bei tikslų, ir akcentuoja principą, kad jokios su Ukraina susijusios iniciatyvos nebūtų imamosi be Ukrainos. Tuo tikslu Europos Sąjunga ir jos valstybės narės toliau intensyviai dės pastangas megzti ryšius pasauliniu mastu ir dalyvaus diskusijose, darančiose poveikį Europos saugumui.

3. Europos Vadovų Taryba apžvelgė darbą, atliktą teikiant karinę paramą Ukrainai. Siekiant padėti Ukrainai veiksmingai apsiginti nuo Rusijos agresijos, Europos Vadovų Taryba ragina skubiai suintensyvinti pastangas, visų pirma susijusias su oro erdvės gynybos sistemų, šaudmenų ir raketų teikimu, taip pat su reikalingų mokymų ir įrangos teikimu Ukrainos brigadoms. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu aktyviau dirbti siekiant toliau remti ir plėtoti Ukrainos gynybos pramonę ir intensyvinti jos bendradarbiavimą su ES gynybos pramone. Ji primena, kad svarbu įgyvendinti visus G7 Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo (ERA) iniciatyvos komponentus, įskaitant karinių poreikių komponentą, ir ragina kuo greičiau įgyvendinti sprendimus pagal Europos taikos priemonę. Ji taip pat ragina Tarybą spartinti darbą, siekiant stiprinti ES karinės pagalbos misiją Ukrainai remti.
4. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina ryžtingą Ukrainos priemonės įgyvendinimą. 2024 m. bendra mokėjimų Ukrainai pagal Priemonę suma sudarys 16,2 mlrd. EUR. Numatoma, kad 2025 m. pagal Priemonę bus išmokėta 12,5 mlrd. EUR. Be to, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad 45 mlrd. EUR (50 mlrd. USD) vertės G7 ERA iniciatyva bus įgyvendinta greitai, kad būtų patenkinti dabartiniai ir būsimi Ukrainos kariniai, biudžeto ir atstatymo poreikiai. Pagal šią iniciatyvą Europos Sąjunga planuoja sausio mėn. pradėti išmokėjimus, kurie 2025 m. iš viso sudarys 18,1 mlrd. EUR. Bus toliau sprendžiami klausimai dėl visų aktualių teisinių ir finansinių aspektų.
5. Europos Vadovų Taryba primena, kad visa karinė parama bus teikiama visapusiškai paisant tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos ir atsižvelgiant į visų valstybių narių saugumo bei gynybos interesus.

6. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia suintensyvėjusią Rusijos tyčia vykdomą kampaniją prieš Ukrainos energetikos ir kitą civilinę infrastruktūrą, kuria siekiama žiemos pradžia pasinaudoti kaip ginklu. Ji ragina padidinti materialinę paramą ir paspartinti jos teikimą, kad Ukrainai būtų padedama užsitikrinti elektros energijos infrastruktūros veikimą. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba teigiamai vertina valstybių narių, visų pirma Ukrainos kaimynių, vykdomą elektros energijos eksportą į Ukrainą ir pabrėžia, kad šį eksportą reikia toliau didinti. Be to, ji ragina toliau prioriteto tvarka integruoti Ukrainos ir Moldovos Respublikos energetikos sistemas į Sąjungos energetikos tinklą.
7. Turi būti toliau dedamos pastangos dar labiau apriboti Rusijos galimybes kariauti. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad priimtas 15-as sankcijų Rusijai paketas, įskaitant priemones, taikomas „šešėliniam laivynui“. Ji taip pat pakartoja raginanti visapusiškai ir veiksmingai užtikrinti sankcijų vykdymą, taip pat imtis tolesnių kovos su jų apėjimu, be kita ko, per trečiąsias valstybes, būdų ir priemonių. Europos Sąjunga tebėra pasirengusi didinti spaudimą Rusijai, be kita ko, priimdama papildomas sankcijas. Pagal ES teisę Rusijos turtas turėtų likti imobilizuotas tol, kol Rusija nutrauks agresijos karą prieš Ukrainą ir kompensuos jai šio karo padarytą žalą.
8. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia paramą, kurią teikia trečiosios valstybės, taip pat jų veikėjai ir subjektai, kurie sudaro sąlygas Rusijai tęsti savo agresijos karą prieš Ukrainą. Ginklų perdavimas tarp Rusijos ir KLDK bei Irano ir vis intensyvesnis šių valstybių karinis bendradarbiavimas, taip pat KLDK ginkluotųjų pajėgų dislokavimas Rusijoje ir jų panaudojimas mūšio lauke prieš Ukrainą yra tarptautinis šio karo eskalavimas, turintis rimtų pasekmių tarptautinei taikai ir saugumui. Europos Vadovų Taryba primygtinai ragina visas valstybes nedelsiant nutraukti bet kokią tiesioginę ar netiesioginę pagalbą Rusijai jos agresijos kare prieš Ukrainą.

9. Europos Sąjunga tebėra pasiryžusi, koordinuodama veiksmus su tarptautiniais partneriais, remti Ukrainos atkūrimą, atsigavimą ir atstatymą. Tame kontekste bus svarbi 2025 m. liepos mėn. Italijos rengiama Ukrainos atkūrimo konferencija. Europos Sąjunga toliau glaudžiai bendradarbiaus su Ukraina ir rems jos pastangas vykdyti reformas jai žengiant europiniu keliu.

II. ARTIMIEJI RYTAI

10. Europos Vadovų Taryba aptarė padėtį ir pastarojo meto įvykius Artimuosiuose Rytuose. Ji primena savo ankstesnes išvadas dėl Artimųjų Rytų.
11. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina 2024 m. lapkričio 27 d. Izraelio ir Libano susitarimą dėl ugnies nutraukimo, sudarytą dėl visų pirma Prancūzijos ir Jungtinių Valstijų įdėtų tarpininkavimo pastangų. Ji primygtinai ragina šalis laikytis susitarto ugnies nutraukimo ir ragina visapusiškai bei simetriškai įgyvendinti JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1701. Tame kontekste Europos Vadovų Taryba primena esminį Jungtinių Tautų laikinųjų pajėgų Libane (UNIFIL) atliekamą stabilizavimo vaidmenį pietų Libane. Europos Sąjunga toliau rems Libano valstybės suverenitetą, teritorinį vientisumą ir valstybės kūrimo pastangas, be kita ko, prisidedama prie Libano ginkluotųjų pajėgų stiprinimo. Europos Vadovų Taryba ragina Libano politinius lyderius imtis reikiamų veiksmų, kad būtų išeita iš politinės ir ekonominės aklavietės, be kita ko, skubiai išrenkant prezidentą.

12. Europos Vadovų Taryba pareiškia esanti labai susirūpinusi dėl 2024 m. spalio 28 d. Izraelio priimto teisės akto pasekmių Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūros Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA) gebėjimui vykdyti savo įgaliojimus. Europos Vadovų Taryba akcentuoja esminį UNRWA vaidmenį – ši agentūra teikia itin svarbią paramą civiliams gyventojams tiek Gazoje, tiek platesniame regione. Tolesnis UNRWA veiksmų plano įgyvendinimas išlieka itin svarbus.
13. Europos Vadovų Taryba pakartoja savo raginimą nedelsiant nutraukti ugnį Gazoje, besąlygiškai paleisti visus įkaitus, skubiai pagerinti humanitarinės pagalbos prieigą ir nuolat dideliu mastu ją paskirstyti visoje Gazoje ir užtikrinti ilgalaikį karo veiksmų nutraukimą, laikantis JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 2735.
14. Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad Europos Sąjungai itin svarbu, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės ir būtų siekiama visapusiškos, teisingos ir ilgalaikės taikos, grindžiamos dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu, vadovaujantis atitinkamomis JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis, pagal kurį dvi demokratinės valstybės – Izraelis ir Palestina – taikiai gyventų viena šalia kitos užtikrinus saugias ir pripažintas sienas. Europos Sąjunga yra pasirengusi prisidėti prie visų pastangų siekiant šio sprendimo ir ragina visas šalis susilaikyti nuo veiksmų, kurie kenkia jo perspektyvumui. Europos Sąjunga toliau rems Palestinos Administraciją, kad padėtų jai patenkinti skubiausius poreikius, sustiprinti institucinius gebėjimus ir įgyvendinti savo reformų darbotvarkę.

15. Sirijoje žlugus B. al-Assado nusikalstamam režimui, Europos Vadovų Taryba akcentuoja istorinę galimybę suvienyti ir atstatyti šalį ir pabrėžia teisėtus Sirijos gyventojų lūkesčius atitinkančio įtraukaus ir Sirijos vadovaujamo politinio proceso svarbą, laikantis pagrindinių JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 2254 principų. Šiuo atžvilgiu Europos Sąjunga remia JT specialiojo pasiuntinio Sirijai darbą. Turėtų būti visapusiškai gerbiama Sirijos nepriklausomybė, suverenitetas ir teritorinis vientisumas užtikrinus saugias sienas, vadovaujantis tarptautine teise. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant moterų teises, nuo konkrečių konfesijų atsietą valdymą ir religinių bei etninių mažumų narių apsaugą, taip pat išsaugoti Sirijos kultūros paveldą. Ji ragina visas šalis išlaikyti nacionalinę vienybę ir užtikrinti visų civilių gyventojų apsaugą, viešųjų paslaugų teikimą, taip pat sudaryti sąlygas įtraukiam ir taikiam politiniam pereinamajam procesui ir saugiam, savanoriškam ir oriam Sirijos pabėgėlių grįžimui, kaip apibrėžė Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (UNHCR). Europos Vadovų Taryba taip pat pabrėžia kovos su terorizmu, teroristinių grupuočių pakartotinio iškilimo prevencijos ir likusių Sirijos cheminio ginklo atsargų sunaikinimo svarbą. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės pateikti Tarybai priemonių, kuriomis būtų remiama Sirija, variantus.

III. ES PASAULYJE

16. Europos Vadovų Taryba surengė strateginę diskusiją dėl ES angažavimosi pasauliniu mastu ir prioritetų dabartiniame geopolitiniame kontekste.

IV. ATSPARUMAS, PASIRENGIMAS, KRIZIŲ PREVENCIJA IR REAGAVIMAS Į JAS

17. Atsižvelgdama į Sauli Niinistö pateiktą pranešimą „Saugiau kartu. Europos civilinio ir karinio pasirengimo ir parengties stiprinimas“, Europos Vadovų Taryba dar kartą pakartoja, kad svarbu skubiai stiprinti atsparumą, pasirengimą, krizių prevencijos ir reagavimo pajėgumus atsižvelgiant į kintančią grėsmių panoramą ir dėl klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo didėjančią gaivalinių nelaimių skaičių. Remdamasi strategine darbotvarke ir 2023 m. birželio mėn. bei 2024 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadomis, Europos Vadovų Taryba mano, kad reikalingas sustiprintas ir koordinuojamas karinis bei civilinis pasirengimas ir strateginis krizių valdymas laikantis visus pavojus apimančio ir visos visuomenės įtraukimo požiūrio. Kai aktualu, tai turėtų būti daroma užtikrinant sinergiją su NATO, įtraukiai ir nediskriminuojant, taip pat nedarant poveikio tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifiniam pobūdžiui ir atsižvelgiant į visų valstybių narių saugumo bei gynybos interesus. Šis naujas požiūris į pasirengimą yra būtinas norint sustiprinti ES atsparumą, apsaugoti jos vertybes, išsaugoti jos ekonominę sėkmę bei konkurencingumą ir prisitaikyti prie klimato kaitos.
18. Europos Vadovų Taryba ragina dirbti toliau, kad būtų nuosekliai stiprinamas ES ir jos valstybių narių atsparumas, pasirengimas, krizių prevencijos ir reagavimo pajėgumai, be kita ko, parengiant būsimą pasirengimo strategiją. Ji prašo Komisijos, vyriausiosios įgaliotinės ir Tarybos tęsti darbą, susijusį su įvairiomis darbo kryptimis ir veiksmais ES lygmeniu, siekiant remti valstybes nares, atsižvelgiant į įvairių rūšių krizių ypatumus ir valstybių narių atsakomybę bei kompetenciją.

V. MIGRACIJA

19. Europos Vadovų Taryba apžvelgė pažangą, padarytą įgyvendinant jos išvadas dėl migracijos. Ji susipažino su Komisijos pirmininkės neseniai pateiktu laišku, ypač daug dėmesio skirdama svarbiam vykdomam darbui, susijusiam su: išorės aspektu; priimtų ES teisės aktų įgyvendinimu ir esamų teisės aktų taikymu; neteisėtos migracijos prevencija ir kova su ja, be kita ko, naujais būdais, atitinkančiais ES ir tarptautinę teisę; skubiomis pastangomis palengvinti, padidinti ir paspartinti grąžinimą; saugiomis kilmės šalimis; kova su migrantų instrumentalizavimu, prekyba žmonėmis ir neteisėtu migrantų gabenimu; taip pat saugiais ir teisėtais atvykimo būdais, atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą 2025 m. pradžioje pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl grąžinimo, ragina abi teisėkūros institucijas prioriteto tvarka daryti pažangą rengiant su migracijos aspektu susijusius dokumentus ir atkreipia dėmesį į Komisijos komunikatą dėl migracijos naudojimo kaip ginklo ir saugumo prie ES išorės sienų stiprinimo.

VI. KITI KLAUSIMAI

Plėtra ir reformos

20. Primindama savo ankstesnes išvadas ir 2023 m. spalio 6 d. Granados deklaraciją ir laikydamasi savo strateginės darbotvarkės, Europos Vadovų Taryba akcentuoja, kad plėtra, kaip geostrateginė investicija į taiką, saugumą, stabilumą ir klestėjimą, tebėra svarbi. Atsižvelgiant į naują plėtos proceso dinamiškumą ir laikantis nuopelnais grindžiamo požiūrio, tiek Sąjunga, tiek potencialūs nariai yra atsakingi už tai, kad būtų kuo geriau pasinaudota šia galimybe.
21. Europos Vadovų Taryba pritaria 2024 m. gruodžio 17 d. Tarybos patvirtintoms išvadoms dėl plėtos.

Moldovos Respublika

22. Europos Vadovų Taryba teigiamai vertina tai, kad Moldovos Respublikos valdžios institucijos sėkmingai surengė prezidento rinkimus ir referendumą dėl stojimo į ES įtvirtinimo Konstitucijoje, nepaisant Rusijos hibridinės veiklos siekiant pakenkti šalies demokratinėms institucijoms. Ji palankiai vertina Moldovos Respublikos piliečių pasiryžimą siekti europinės integracijos.
23. Europos Sąjunga toliau glaudžiai bendradarbiaus su Moldovos Respublika, kad būtų didinamas šalies atsparumas bei stabilumas ir remiamos jos pastangos vykdyti reformas jai žengiant europiniu keliu, be kita ko, įgyvendindama Moldovos Respublikai skirtą ekonomikos augimo planą ir skubiai priimdama reformų ir ekonomikos augimo priemonę.
24. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos skubiai išnagrinėti tolesnius būdus, kaip teikti pagalbą Moldovos Respublikai, kad būtų sustiprintas jos energetinis saugumas.

Sakartvelas

25. Europos Vadovų Taryba, primindama savo 2024 m. birželio bei spalio mėn. išvadas, pakartoja esanti labai susirūpinusi dėl Sakartvelo Vyriausybės veiksmų krypties; tai prieštarauja vertybėms ir principams, kuriais grindžiama Europos Sąjunga. Ji apgailestauja dėl Sakartvelo Vyriausybės sprendimo sustabdyti šalies stojimo į ES procesą iki 2028 m.
26. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia smurtą prieš taikius protestuotojus, politikus ir žiniasklaidos atstovus. Sakartvelo valdžios institucijos privalo gerbti teisę į susirinkimų ir saviraiškos laisvę ir susilaikyti nuo jėgos naudojimo. Visi smurto veiksmai turi būti iširti, o atsakingi asmenys turi būti patraukti atsakomybėn.
27. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad Sąjunga yra pasirengusi remti Sakartvelo žmonių europinius siekius ir šalies kelią siekiant narystės, jeigu Sakartvelo valdžios institucijos pakeistų dabartinių veiksmų kryptį.

Hibridinė veikla

28. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia prieš Europos Sąjungą ir jos valstybes nares nukreiptą Rusijos hibridinę kampaniją, įskaitant sabotажą, ypatingos svarbos infrastruktūros trikdymą, kibernetinius išpuolius, manipuliavimą informacija bei kišimąsi ir bandymus pakenkti demokratijai, be kita ko, rinkimų proceso metu. Šiame kontekste ji palankiai vertina tai, kad buvo priimti pirmieji sąrašai pagal ribojamųjų priemonių sistemą atsižvelgiant į destabilizuojančią Rusijos veiklą. Europos Sąjunga ir valstybės narės toliau stiprins savo atsparumą ir visapusiškai pasinaudos visomis turimomis priemonėmis, kad užkirstų kelią Rusijos hibridinei veiklai, atgrasytų nuo jos ir į ją reaguotų.

Laisvė, saugumas ir teisingumas

29. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Tarybos sprendimą nuo 2025 m. sausio 1 d. panaikinti asmenų patikrinimus prie Bulgarijos ir Rumunijos vidaus sausumos sienų bei tarp jų.
30. Europos Vadovų Taryba pritaria 2024 m. gruodžio 12 d. Tarybos priimtoms teisėkūros ir veiksmų planavimo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje strateginėms gairėms.

Venesuela

31. Europos Vadovų Taryba pakartoja esanti susirūpinusi dėl padėties Venesueloje. Ji ragina paleisti visus politinius kalinius ir ragina Venesuelą laikytis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę. Europos Sąjunga sutelks visas turimas priemones demokratijai ir taikiam bei įtraukiam pereinamajam procesui Venesueloje remti.

*

*   *

Po Majotą nusiaubusio pražūtingo ekstremalaus meteorologinio reiškinių Europos Vadovų Taryba reiškia giliausią užuojautą ir solidarizuoja su Majoto gyventojais.